

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Π.3.2.1 Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες,
σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε
30 διδακτικές ώρες ανά τάξη

Νεοελληνική Γλώσσα

Α΄ Δημοτικού

Τίτλος:

«Ένα ζιζάνιο στη ζύμη»

ΜΑΡΙΝΑ ΛΑΓΟΥΡΗ

**ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

Θεσσαλονίκη 2014

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι.Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.1. Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες, σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε 30 διδακτικές ώρες ανά τάξη.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνοι υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση

Κώστας Ντίνας & Σωφρόνης Χατζησαββίδης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101 , Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Ένα ζιζάνιο στη ζύμη

Δημιουργός

Μαρίνα Λάγουρη

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

(Προτεινόμενη) Τάξη

Α΄ Δημοτικού

Χρονολογία

Ιούλιος 2014

Διδακτική/θεματική ενότητα

«Γλώσσα Α΄ Δημοτικού», τεύχος α΄, ενότητα 3: *Μία παράσταση στην πλατεία*, υποενότητα: *Ένα ζιζάνιο στη ζύμη*, σ. 56.

Διαθεματικό

Όχι

Χρονική διάρκεια

12 διδακτικές ώρες

Χώρος

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο πληροφορικής

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Η υλοποίηση του διδακτικού σεναρίου δεν απαιτεί ιδιαίτερες γνώσεις και δεξιότητες από τους μαθητές. Δεδομένο θεωρείται ότι μέχρι τη χρονική στιγμή υλοποίησής του οι μαθητές θα έχουν μια πρώτη επαφή με τον υπολογιστή και μια αρχική εξοικείωση με τη χρήση του ποντικιού και του πληκτρολογίου. Θα έχουν καλλιεργήσει σχετικά τον προφορικό τους λόγο και άρα δεν αναμένεται να έχουν δυσκολίες για τη συμμετοχή τους στις δραστηριότητες του διδακτικού σεναρίου.

Προτείνεται στον εκπαιδευτικό, πριν την υλοποίηση του σεναρίου, να εξοικειώσει τους μαθητές με την ομαδοσυνεργατική εργασία, αν μέχρι τον χρόνο εφαρμογής του οι μαθητές δεν έχουν εργαστεί σε ομάδες. Ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να έχει άνεση στη χρήση του υπολογιστή, να γνωρίζει τη χρήση των λειτουργιών του Microsoft Office (κειμενογράφου, παρουσίασης), αναζήτησης στο διαδίκτυο, καθώς και των λογισμικών που θα χρησιμοποιήσει. Επίσης, θα πρέπει να έχει αποθηκεύσει τα αρχεία που χρειάζονται για την εφαρμογή του διδακτικού σεναρίου και να έχει φροντίσει για την εγκατάσταση των λογισμικών στους υπολογιστές των μαθητών.

Ως προς την υλικοτεχνική υποδομή, για την εφαρμογή του σεναρίου απαιτείται η ύπαρξη βιντεοπροβολέα ή διαδραστικού πίνακα, σύνδεση στο διαδίκτυο και αριθμός υπολογιστών ανάλογος με τις ομάδες εργασίας των μαθητών.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο είναι πρόταση διδασκαλίας.

Το σενάριο στηρίζεται

—

Το σενάριο αντλεί

Το σενάριο είναι πρωτότυπο στη σύλληψη.

Β. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το διδακτικό σενάριο, με αφορμή το περιεχόμενο της ενότητας *Ένα ζιζάνιο στη ζύμη* («Γλώσσα Α΄ Δημοτικού»), στοχεύει, ερχόμενοι σε επαφή οι μαθητές με τα καινούργια προς διδασκαλία φωνήματα-γραφήματα Ζζ και Υυ, να κατανοήσουν και να δημιουργήσουν οικογένειες λέξεων, χρησιμοποιώντας από το βιβλίο τους αλλά και από το υλικό των δραστηριοτήτων του σεναρίου λέξεις που «μοιάζουν». Να καλλιεργήσουν τον προφορικό λόγο και την κριτική τους ικανότητα, αρχικά περιγράφοντας την εικόνα του βιβλίου τους και στη συνέχεια παρακολουθώντας τα βίντεο και τις ιστοσελίδες που προτείνονται από το σενάριο, διατυπώνοντας σχόλια και υποθέσεις για το περιεχόμενό τους και απαντώντας σε σχετικές ερωτήσεις. Να κατανοήσουν πώς λειτουργούσε ένα εργαστήριο ζαχαροπλαστικής παλιότερα και πώς σήμερα (μηχανήματα, περιβάλλον και συνθήκες εργασίας). Να εντοπίσουν ομοιότητες και διαφορές. Να γνωρίσουν την ύπαρξη θεματικών μουσείων σοκολάτας σε όλο τον κόσμο και να ξεναγηθούν εικονικά. Να έρθουν σε επαφή με διαφορετικά είδη γλυκών και, τέλος, να φτιάξουν ψηφιακά το δικό τους «μουσείο γλυκών» χρησιμοποιώντας πρόγραμμα παρουσίασης-βίντεο.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Η διδασκαλία της πρώτης ανάγνωσης και γραφής σύμφωνα με το Α.Π.Σ. πρέπει να στηρίζεται «στη γραφοφωνημική αντιστοιχία με αναλυτική και συνθετική μορφή», σημειώνει όμως ότι μπορούν να χρησιμοποιηθούν στη διδασκαλία και η ολιστική και η αναδυόμενη γραφή επικουρικά, όπου κρίνεται σκόπιμο (Φ.Ε.Κ 2003). Στο βιβλίο της Γλώσσας συνυπάρχουν στοιχεία των διδακτικών προσεγγίσεων που αναφέρονται στο Α.Π.Σ. σε ένα συνδυαστικό μοντέλο διδασκαλίας. Εκτός από τη φωνολογική ευαισθητοποίηση, η διδασκαλία πρέπει να περιλαμβάνει καλλιέργεια του προφορικού λόγου, ανάγνωση βιβλίων, επαφή των παιδιών με τον γραπτό λόγο μέσα από

αυθεντικά αναγνωστικά γεγονότα και γνώση των γραμμάτων (Γιαννικοπούλου 2000· Γιαννικοπούλου 2003· Κουτσουβάνου 2000· Τάφα 2001). Στο συγκεκριμένο σενάριο χρησιμοποιήθηκε ο αναδυόμενος γραμματισμός, δηλαδή οι εμπειρίες και οι γνώσεις που είχαν οι μαθητές τόσο από το οικογενειακό και κοινωνικό περιβάλλον τους όσο και από την προσχολική τους εκπαίδευση.

Μέσα στην τάξη πρέπει να δημιουργούνται επικοινωνιακές συνθήκες χρήσης της γλώσσας, με τις οποίες αναγνωρίζεται ως πρωταρχικός στόχος η καλλιέργεια του προφορικού και γραπτού λόγου ως εκφράσεων της επικοινωνιακής διάστασής της (Χατζησαββίδης 2009). Με αυτόν τον τρόπο οι μαθητές αποκτούν κίνητρο, ώστε να ασχοληθούν ενεργά με δραστηριότητες ανάγνωσης και γραφής, αξιοποιώντας όλες τους τις δυνατότητες και συνεργαζόμενοι ομαδικά. Η επιλογή των δραστηριοτήτων ολικής προσέγγισης της γλώσσας στο παρόν σενάριο στηρίχθηκε στα ενδιαφέροντα των παιδιών και στον συνδυασμό τους με το προς διδασκαλία θέμα, θέλοντας να δοθούν κίνητρα για ανάγνωση στους μαθητές και για να αντιληφθούν πως η εκμάθηση της γραφής και ανάγνωσης είναι σημαντική, καθώς συνδέεται με τα ενδιαφέροντά τους και την καθημερινή τους ζωή. Η Βιωματική Μάθηση χρησιμοποιήθηκε συμπληρωματικά συνδυαζόμενη με άλλες μεθόδους διδασκαλίας.

Η χρήση των νέων τεχνολογιών βοηθά στην επίτευξη των εκπαιδευτικών στόχων, καθώς επιτρέπουν μεγαλύτερη εμπλοκή των μαθητών σε επικοινωνιακές περιστάσεις, σε μεγαλύτερη ποσότητα και με μεγαλύτερη ευκολία, με αποτέλεσμα η κατάκτηση του γλωσσικού τους γραμματισμού να γίνεται σε μεγαλύτερη έκταση (Χατζησαββίδης & Αλεξίου 2012).

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, για την επίτευξη των στόχων του διδακτικού σεναρίου χρησιμοποιούνται ποικίλες εκπαιδευτικές προσεγγίσεις και μορφές διδασκαλίας και μάθησης, προσφέρονται ποικίλες δραστηριότητες για την κάλυψη διαφορετικών στόχων, παρέχεται πληθώρα ερεθισμάτων στους μαθητές μέσα από τη χρήση πολυτροπικών κειμένων με σκοπό να δημιουργηθεί ένα εκπαιδευτικό

περιβάλλον ευέλικτο, ικανό να υποστηρίξει όλους τους μαθητές ανεξαρτήτως μαθησιακής ετοιμότητας και επιδόσεων (Dimitriadou, Tamtelen, & Tsakou 2011).

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ – ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Οι μαθητές επιδιώκεται:

- να έρθουν σε επαφή με θεματικά μουσεία και να καταλάβουν την αξία τους
- να περιηγηθούν εικονικά σε μουσεία που υπάρχουν σε όλο τον κόσμο
- να γνωρίσουν το επάγγελμα του αρτοζαχαροπλάστη
- να γνωρίσουν διαφόρων ειδών γλυκά
- να γνωρίσουν την εξέλιξη των εργαστηρίων αρτοζαχαροπλαστικής από τα παλιότερα χρόνια ως σήμερα
- να γνωρίσουν τη σημαντική θέση που έχουν τα γλυκά στη διατροφή των ανθρώπων, στην προσωπική και κοινωνική τους ζωή
- να έρθουν σε επαφή με τραγούδια και λογοτεχνικά κείμενα που θέμα τους έχουν τα γλυκά

Γνώσεις για τη γλώσσα

Οι μαθητές επιδιώκεται:

- να καλλιεργήσουν τον προφορικό και γραπτό λόγο
- να ασκηθούν στην περιγραφή
- να κατανοήσουν και να ασκηθούν στις οικογένειες λέξεων
- να κάνουν συγκρίσεις εντοπίζοντας ομοιότητες και διαφορές
- να έρθουν σε επαφή με μονοτροπικό και πολυτροπικό υλικό
- να εμπλουτίσουν το λεξιλόγιό τους
- να παραγάγουν πολυτροπικό κείμενο

Γραμματισμοί

Οι μαθητές επιδιώκεται:

- να αποκτήσουν βασικές γνώσεις χρήσης Η/Υ
- να ασκηθούν στη χρήση του πληκτρολογίου και του ποντικιού καθώς και με το άνοιγμα και την αποθήκευση αρχείων
- να κατανοήσουν και να ασκηθούν στη λειτουργία αντιγραφής – επικόλλησης και στη γραφή σε πίνακα
- να γνωρίσουν και να ασκηθούν στα λογισμικά Tuxpaint και Photo Story
- να δουλέψουν ομαδικά

Διδακτικές πρακτικές

Εργασία σε ολομέλεια

Ομαδοσυνεργατική διδασκαλία

Χρήση και αξιοποίηση των ΤΠΕ

Βιωματική μάθηση

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Αφετηρία του σεναρίου μπορεί να αποτελέσει το κείμενο και η εικόνα της ενότητας *Ένα ζιζάνιο στη ζύμη* («Γλώσσα Α΄ Δημοτικού», τεύχος α΄, σ. 58), όπου παρουσιάζεται η παρέα των παιδιών του βιβλίου μέσα σε ένα εργαστήριο ζαχαροπλαστικής. Η περιγραφή της εικόνας από τους μαθητές και η ανάπτυξη υποθέσεων για το τι συμβαίνει θα δώσει την αφορμή για την υλοποίηση του διδακτικού σεναρίου.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Το σενάριο συνδέεται με την ενότητα *Μια παράσταση στην πλατεία* και συγκεκριμένα με την υποενότητα *Ένα ζιζάνιο στη ζύμη* («Γλώσσα Α΄ Δημοτικού», τεύχος α΄). Το

σενάριο είναι συμβατό με τα Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών της [Ελληνικής Γλώσσας](#) καθώς οι στόχοι του συμπεριλαμβάνονται σε αυτά.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Στο διδακτικό σενάριο οι ΤΠΕ θα αξιοποιηθούν με τη χρήση:

- του διαδικτύου, για την αναζήτηση πληροφοριών
- επεξεργαστή κειμένου
- λογισμικού παρουσίασης
- οπτικοακουστικού υλικού
- επιλεγμένων ιστοσελίδων
- της εικονικής περιήγησης σε μουσεία σοκολάτας του κόσμου
- προγράμματος ζωγραφικής
- προγράμματος δημιουργίας παρουσίασης - βίντεο

Κείμενα

Από το σχολικό βιβλίο «Γλώσσα Α' Δημοτικού»

«Ένα ζιζάνιο στη ζύμη», α' τεύχος, σ. 58

Λογοτεχνικά κείμενα

Ελένη Θεοχάρη – Περάκη, [«Το γλυκό»](#) διαθέσιμο στο Σπουδαστήριο Νέου Ελληνισμού.

Ιστοσελίδες

[Μουσείο Σοκολάτας Κολωνίας](#), ιστοσελίδα στα γερμανικά

[Choco-Story Chocolate Museum](#) στο Μπριζ

[Pannys Amazing World of Chocolate](#) στο Phillip Island Chocolate Factory, Newhaven

[Museo del Chocolate](#) – Villajoyosa, Ισπανία

[Hershey's Chocolate World](#) – Hershey, Πενσυλβάνια

[Les secrets du chocolat musee](#), Γαλλία (εικονική περιήγηση)

Βίντεο

«[Γιάμι Γιάμι](#)», βιντεοκλίπ του τραγουδιού από τα Ζουζούνια

«[Μούσιου – Παραγωγή λουκουμιού](#)», βίντεο της εταιρείας Μουσιού Παραδοσιακά Χειροποίητα Προϊόντα

«[Εργοστάσιο σοκολάτας](#)», επεισόδιο από την εκπομπή Food IQ της Μακεδονία TV, του Ευτύχη Μπλέτσα

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

1η – 2η διδακτικές ώρες (Εργασία στην ολομέλεια)

Η υλοποίηση του σεναρίου ξεκινά με τον εκπαιδευτικό να κάνει προβολή της ενότητας *Ένα ζιζάνιο στη ζύμη* από το βιβλίο του μαθητή («Γλώσσα Α΄ Δημοτικού» τεύχος α΄, σ. 58) και να προτρέπει τους μαθητές να παρατηρήσουν προσεχτικά την εικόνα και να την περιγράψουν. Οι μαθητές αναμένεται να αναφέρουν την παρέα των γνώριμων παιδιών του βιβλίου, τον ζαχαροπλάστη, το καζάνι με τη σοκολάτα και φυσικά τη γάτα. Ο εκπαιδευτικός βοηθάει τους μαθητές μέσα από τις κατάλληλες ερωτήσεις να βρουν πώς λένε το μέρος που δείχνει η εικόνα και να κάνουν υποθέσεις σχετικά με τον λόγο που βρίσκεται εκεί η παρέα των παιδιών και γιατί να βρίσκεται η γάτα μέσα στη σοκολάτα. Αφού αφιερωθεί αρκετή ώρα στην προφορική έκφραση όσων μαθητών θελήσουν, γίνεται με την προτροπή του εκπαιδευτικού σχετική συζήτηση μεταξύ των μαθητών καθώς αναμένεται να ακουστούν διαφορετικές υποθέσεις και διαβάζεται στη συνέχεια το κείμενο της ενότητας.

Ο εκπαιδευτικός ζητά από τους μαθητές να κυκλώσουν στο βιβλίο τους τις λέξεις που αρχίζουν από ζ και, αφού τις βρουν, τις κυκλώνει και στην προβολή. Βλέποντας όλοι οι μαθητές τις λέξεις τις διαβάζουν ομαδικά, μεγαλόφωνα. Στη συνέχεια, ο εκπαιδευτικός γράφει σε 3 στήλες στον πίνακα τις λέξεις «ζάχαρη», «σοκολάτα» και «ζύμη» και τους προτρέπει να σκεφτούν λέξεις που ταιριάζουν, για

να τις γράψει στην ίδια στήλη. Οι μαθητές αναμένεται να πουν λέξεις που ταιριάζουν, αλλά και μερικές που δεν ταιριάζουν. Ο εκπαιδευτικός θα αναφέρει τις «οικογένειες λέξεων», δηλαδή ποιες λέξεις ανήκουν στην ίδια οικογένεια και ποιες όχι, και θα ζητήσει από τους μαθητές να προσπαθήσουν να βρουν περισσότερες. Καταγράφει τις λέξεις στην αντίστοιχη στήλη, για να τις βλέπουν όλοι οι μαθητές και παράλληλα γίνεται σχολιασμός από τους μαθητές γιατί μια λέξη θα ανήκει στην ίδια οικογένεια ενώ μια άλλη όχι.

3η - 4η διδακτικές ώρες (Εργασία στην ολομέλεια και σε ομάδες)

Οι μαθητές βρίσκονται στην αίθουσα υπολογιστών, ο εκπαιδευτικός προβάλλει το διήγημα [«Το γλυκό»](#) από το Σπουδαστήριο Νέου Ελληνισμού και το διαβάζει στην ολομέλεια της τάξης. Ακολούθως, κάνει ερωτήσεις σχετικά με την ιστορία και τους ήρωές της, σε τι μοιάζουν και σε τι διαφέρουν οι δύο ιστορίες, η συγκεκριμένη και αυτή που διάβασαν στο βιβλίο τους, και αφήνει τους μαθητές να εκφράσουν ελεύθερα τη γνώμη τους. Στόχος είναι η καλλιέργεια του προφορικού λόγου και ο εμπλουτισμός του λεξιλογίου των μαθητών. Αν το κρίνει απαραίτητο, κάνει πιο συγκεκριμένες ερωτήσεις, για να επικεντρώσει την προσοχή των μαθητών σε συγκεκριμένα σημεία του κειμένου. Τους ρωτάει πώς είναι γραμμένες οι δύο ιστορίες, τι μέγεθος έχουν τα γράμματα, αν και οι δύο έχουν εικόνες και ποια από τις δύο τους άρεσε. Πολλοί μαθητές θα πουν πως θα ήθελαν η δεύτερη ιστορία να είχε εικόνες και ο εκπαιδευτικός τους προτρέπει να ζωγραφίσουν οι ίδιοι την εικόνα που θα ήθελαν.

Στη συνέχεια, οι μαθητές, σε ομάδες των 4 ατόμων, ανοίγουν το λογισμικό ζωγραφικής Tux paint, το οποίο έχει φροντίσει ο εκπαιδευτικός να βρίσκεται στη επιφάνεια εργασίας των υπολογιστών τους. Αφού συζητήσουν, θα αποφασίσουν ομαδικά τη ζωγραφιά που θα κάνει η κάθε ομάδα. Όταν τελειώσουν τη ζωγραφιά τους, ο εκπαιδευτικός τους ζητάει να αποφασίσουν τον τίτλο που θα δώσουν και να

τον γράφουν. Όταν είναι έτοιμοι, με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού θα σώσουν τη ζωγραφιά τους και η κάθε ομάδα με τη σειρά της θα την παρουσιάσει στην ολομέλεια εξηγώντας τι είναι αυτό που ζωγράρισαν και γιατί επέλεξαν τον συγκεκριμένο τίτλο. Κρίνεται απαραίτητο ο εκπαιδευτικός να βρίσκεται κοντά στις ομάδες των μαθητών και να τους ενθαρρύνει, να τους καθοδηγεί και να τους βοηθάει σε ό,τι χρειάζονται.

5η - 6η διδακτικές ώρες (Εργασία σε ομάδες και στην ολομέλεια)

Στο διδακτικό αυτό δίωρο η διδασκαλία γίνεται στην αίθουσα υπολογιστών, όπου οι μαθητές δουλεύουν σε ομάδες. Ο εκπαιδευτικός εξηγεί στους μαθητές ότι πρέπει να βρουν και να ανοίξουν το έγγραφο με το όνομα «Οικογένειες λέξεων» (βλ. φάκελο συνοδευτικού υλικού), που θα έχει αποθηκεύσει στην επιφάνεια εργασίας των υπολογιστών. Δείχνει σε όλη την τάξη τη διαδικασία και μετά αφήνει τους μαθητές να δουλέψουν ομαδικά βρίσκοντας το έγγραφο, ενώ βρίσκεται δίπλα τους, για να τους βοηθήσει. Αφού όλες οι ομάδες ανοίξουν το έγγραφο, δίνει τις περαιτέρω οδηγίες, ότι θα πρέπει να χωρίσουν τις λέξεις που υπάρχουν στην αρχή σε «ομάδες» με οικογένειες λέξεων και να τις τοποθετήσουν στη σωστή στήλη στον πίνακα. Θα πρέπει να χρησιμοποιήσουν τη λειτουργία αντιγραφή-επικόλληση, την οποία και δείχνει, για να την καταλάβουν όλοι οι μαθητές, και απαντάει σε τυχόν απορίες τους. Κατόπιν, βρίσκεται κοντά στις ομάδες, για να βοηθήσει όπου χρειάζεται και να διορθώνει ενδεχόμενα λάθη τους.

Όταν τελειώσουν όλες οι ομάδες, τους καθοδηγεί, ώστε να γράψει η κάθε ομάδα το δικό της όνομα στο αρχείο και να το αποθηκεύσει στον φάκελο της Α΄ τάξης. Τέλος, ανοίγει την ιστοσελίδα με το τραγούδι «[Γιάμι Γιάμι](#)» και προβάλλει το βίντεο με στόχο από τη μια να χαλαρώσουν οι μαθητές και από την άλλη να έρθουν σε οπτική επαφή με τις λέξεις του τραγουδιού και να προσπαθήσουν να το τραγουδήσουν όλοι μαζί.

7η - 8η διδακτικές ώρες (Εργασία στην ολομέλεια)

Ο εκπαιδευτικός ρωτάει τους μαθητές αν έχουν παρακολουθήσει πώς φτιάχνονται τα γλυκά, αν έχουν δει πιθανόν τις μαμάδες ή γιαγιάδες τους να φτιάχνουν στο σπίτι και, όσοι θυμούνται, να πάρουν τον λόγο και να πουν τι θυμούνται από τη διαδικασία, τα υλικά, τα σκεύη που χρειάστηκαν και τι τους έκανε εντύπωση. Δίνοντας συνέχεια στη συζήτηση, ο εκπαιδευτικός κάνει την ερώτηση «πιστεύετε ότι χρησιμοποιούνται τα ίδια σκεύη, για να φτιάξουμε γλυκά, που χρησιμοποιούνταν παλιότερα;». Αφού αφήσει λίγη ώρα, για να πουν οι μαθητές τι πιστεύουν, και ακολουθήσει ανταλλαγή απόψεων στην ολομέλεια, προβάλλει δύο βίντεο με στόχο να γνωρίσουν οι μαθητές πώς είναι ένα πραγματικό εργαστήριο ζαχαροπλαστικής και τον τρόπο λειτουργίας του παλιότερα και στις μέρες μας. Πρώτα βλέπουν ένα εργαστήριο όπως ήταν [παλιά](#) και ακολούθως ένα [σύγχρονο](#). Ο εκπαιδευτικός τους λέει να παρατηρήσουν προσεχτικά τους χώρους, τα σκεύη, τους ανθρώπους που δουλεύουν. Αφού παρακολουθήσουν τα βίντεο, θα τους ρωτήσει τι διαφορές παρατήρησαν στα δύο εργαστήρια και θα ξεκινήσει συζήτηση ενθαρρύνοντας όλους τους μαθητές να συμμετέχουν.

9η - 10η διδακτικές ώρες (Εργασία στην ολομέλεια και σε ομάδες)

Ο εκπαιδευτικός έχει στόχο σε αυτό το διδακτικό δίωρο να γνωρίσουν οι μαθητές ότι υπάρχουν διαφόρων ειδών μουσεία με ειδικά θέματα και να έρθουν σε επαφή με τα μουσεία σοκολάτας που υπάρχουν σε όλο τον κόσμο. Για τον σκοπό αυτό επισκέπτονται οι μαθητές εικονικά στην ολομέλεια με τη βοήθειά του τα μουσεία σοκολάτας της [Κολωνίας](#), της [Μπριζ](#), της Βικτόριας στον [Καναδά](#), της [Ισπανίας](#), της [Πενσυλβάνιας](#) στην Αμερική και κάνουν εικονική περιήγηση στο μουσείο σοκολάτας της [Γαλλίας](#). Με την εικονική περιήγηση ξεναγούνται σε όλους τους χώρους επιλέγοντας οι ίδιοι ποια πόρτα θα ανοίξουν και ποιο χώρο θα εξερευνήσουν πρώτα. Ο εκπαιδευτικός θα δώσει την ευκαιρία στους μαθητές να δουλέψουν ομαδικά. Μετά

την αρχική επίδειξη της λειτουργίας των εργαλείων περιήγησης από τον εκπαιδευτικό, μία-μία ομάδα θα επιλέξει να γνωρίσει κάποιο χώρο του μουσείου χρησιμοποιώντας το ποντίκι και θα τον περιγράψει στις άλλες ομάδες.

11η - 12η διδακτικές ώρες (Εργασία στην ολομέλεια και σε ομάδες)

Το διδακτικό αυτό δίωρο οι μαθητές εργάζονται στην αίθουσα των υπολογιστών. Ο εκπαιδευτικός, παίρνοντας αφορμή από την ξενάγηση στα μουσεία σοκολάτας που έκαναν οι μαθητές στο προηγούμενο δίωρο, τους παροτρύνει να κάνουν το δικό τους «μουσείο γλυκών». Τους εξηγεί ότι είναι πολύ εύκολο και διασκεδαστικό και η κάθε ομάδα μπορεί να κάνει το δικό της. Ακολουθώντας, δείχνει σε προβολή την παρουσίαση με τις εικόνες των γλυκών (βλ. φάκελο συνοδευτικού υλικού), ζητώντας από τους μαθητές να αναγνωρίσουν τι γλυκό βρίσκεται σε κάθε διαφάνεια. Κάθε φορά που αναγνωρίζουν το γλυκό, ο εκπαιδευτικός το γράφει στον τίτλο της διαφάνειας.

Αφού αναγνωριστούν με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού όλα τα γλυκά της παρουσίασης, τους καθοδηγεί ώστε κάθε ομάδα να βρει και να ανοίξει τον φάκελο με τις εικόνες των γλυκών που έχει ήδη αποθηκεύσει σε κάθε υπολογιστή (βλ. φάκελος συνοδευτικού υλικού). Όταν είναι έτοιμες όλες οι ομάδες, τους εξηγεί και τους δείχνει πώς να βρουν και να ανοίξουν την εικόνα με το πρόγραμμα Photo story, το οποίο θα βρίσκεται στην επιφάνεια εργασίας του υπολογιστή τους, και χρησιμοποιώντας το να ετοιμάσουν την παρουσίασή τους. Στη συνέχεια, δείχνει στην ολομέλεια πώς θα εισαγάγουν τις εικόνες που έχουν στον φάκελό τους και πού θα γράφουν τη λέξη με το όνομα του κάθε γλυκού. Οι μαθητές ανοίγουν την εφαρμογή και ο εκπαιδευτικός βρίσκεται δίπλα τους, για να λύσει όποιο πρόβλημα και δυσκολία έχουν. Καθοδηγεί όποια ομάδα τελειώνει στο να ονομάσει και να αποθηκεύσει το αρχείο της. Όταν τελειώσουν όλες οι ομάδες, ο εκπαιδευτικός ζητά από κάθε ομάδα να παρουσιάσει το «μουσείο των γλυκών» της και στις άλλες ομάδες. Η κάθε ομάδα

θα φτιάξει διαφορετικό μουσείο, καθώς θα έχει διαφορετικές εικόνες στον φάκελό της.

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/Α ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Το διδακτικό σενάριο δε συνοδεύεται από φύλλα εργασίας. Για την εφαρμογή του σεναρίου προτείνεται να δίνονται προφορικά οι οδηγίες στους μικρούς μαθητές με συνεχή καθοδήγηση και βοήθεια από τον εκπαιδευτικό. Σε κάθε διδακτικό δίωρο παρατίθενται οδηγίες που θα βοηθήσουν τον εκπαιδευτικό για την εφαρμογή του διδακτικού σεναρίου.

Ζ. ΆΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Το σενάριο μπορεί να αξιοποιήσει το κειμενικό είδος των συνταγών. Οι μαθητές θα μπορούσαν είτε να βρουν , με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού, συνταγές από το διαδίκτυο είτε να φέρουν από το σπίτι τους ρωτώντας γονείς, παππούδες ή συγγενείς. Αν υπάρχουν μαθητές από διαφορετικά μέρη της Ελλάδας ή άλλες χώρες, θα μπορούσαν να φέρουν συνταγές του τόπου τους. Οι μαθητές θα γνώριζαν με αυτόν τον τρόπο διαφορετικές συνταγές καθώς και τον τόπο καταγωγής τους. Θα έβρισκαν ομοιότητες και διαφορές μεταξύ των συνταγών.

Θα μπορούσαν να υλοποιήσουν στο σχολείο οι μαθητές μια συνταγή, π.χ. κουλουράκια, ακολουθώντας μια συνταγή που θα έβρισκαν με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού. Θα μπορούσαν να προσκαλέσουν τους συμμαθητές τους από τις άλλες τάξεις να δοκιμάσουν τις συνταγές τους με ψηφιακή πρόσκληση που θα δημιουργούσαν οι ίδιοι με το πρόγραμμα <http://www.postermymwall.com> ή κάποιο αντίστοιχο πρόγραμμα δημιουργίας ψηφιακής πρόσκλησης.

Μια άλλη επέκταση του σεναρίου θα ήταν να εμπλακούν και οι γονείς στην υλοποίηση συνταγών και το σχολείο να ανοίξει στην τοπική κοινωνία.

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Το διδακτικό σενάριο επιλέχθηκε με κριτήριο να είναι προσιτό και εφαρμόσιμο από τους μικρούς μαθητές της Α΄ τάξης, να συμπληρώσει και να επεκτείνει τις δραστηριότητες των σχολικών εγχειριδίων. Παράλληλα, στοχεύει να κρατήσει ζωντανό το ενδιαφέρον των μαθητών σε όλη τη διάρκειά του εμπλέκοντάς τους σε ενεργητικές και βιωματικές δραστηριότητες. Οι μαθητές, καθώς έχουν μικρή ευχέρεια στη χρήση του υπολογιστή, χρειάζονται τη συνεχή παρακολούθηση και βοήθεια από τον εκπαιδευτικό.

Η χρονική διάρκεια του σεναρίου είναι ενδεικτική. Ο εκπαιδευτικός, που γνωρίζει καλύτερα τις δυνατότητες και τα ενδιαφέροντα των μικρών μαθητών του, έχει τη δυνατότητα να τροποποιήσει το σενάριο ανάλογα με τις απαιτήσεις της τάξης του, να προσθέσει ή να αφαιρέσει δραστηριότητες καθώς και να χρησιμοποιήσει διαφορετικά λογισμικά για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων του σεναρίου.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Γιαννικοπούλου, Α. Α. 2000. Από την Προανάγνωση στην Ανάγνωση: Οδηγός για Γονείς και Εκπαιδευτικούς. Καστανιώτης.

Γιαννικοπούλου, Α. Α. 2003. Η Γραπτή Γλώσσα στο Νηπιαγωγείο. Καστανιώτης.

Dimitriadou, C., Tamtelen, E., & Tsakou, E.(2011) Multimodal texts as instructional tools for intercultural education: A case study (Best Practice), *Intercultural Education* 22(3), pp.223-228.

Κουτσοβάνου, Ε. 2000. Πρώτη Ανάγνωση και Γραφή. Στρατηγικές Διδακτικής. Οδυσσέας.

Τάφα, Ε. 2001. Ανάγνωση και Γραφή στην Προσχολική Εκπαίδευση. Ελληνικά Γράμματα.

Φ.Ε.Κ τχ Β, αρ. φ303/12-03-03, σελ.3774

Χατζησαββίδης, Σ. 2009. Γλωσσοδιδασκτικά συνεχή και ασυνεχή της τελευταίας τριακονταετίας: από τον επικοινωνιοκεντρισμό στον κοινωνιοκεντρισμό. Στο *Πρακτικά Πανελληνίου Συνεδρίου Η διδασκαλία της Ελληνικής γλώσσας ως πρώτης/μητρικής, δεύτερης/ξένης*. Νυμφαίο Φλώρινα.

Χατζησαββίδης, Σ., Αλεξίου, Μ. 2012. *Μεθοδολογία και διαδικασίες ανάπτυξης εκπαιδευτικών σεναρίων στα Γλωσσικά μαθήματα Μελέτη για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την εφαρμογή σεναρίων και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων για τη διδασκαλία της γλώσσας και λογοτεχνίας στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση: στο πλαίσιο του τυπικού γραμματισμού, για διαθεματικές διδακτικές πρακτικές, για ημιτυπικές και άτυπες σχολικές πρακτικές, με διαδραστικούς πίνακες και φορητούς υπολογιστές*. Θεσσαλονίκη. Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Παρατίθεται φάκελος συνοδευτικού υλικού στον οποίο περιέχονται:

- α) Η παρουσίαση «Εικόνες γλυκών» για τη χρήση του από τον εκπαιδευτικό κατά το τελευταίο διδακτικό δίωρο
- β) Οι φάκελοι «Εικόνες γλυκών» για τη χρήση τους από τους μαθητές κατά το τελευταίο διδακτικό δίωρο
- γ) Το έγγραφο «Οικογένειες λέξεων» για τη χρήση του από τους μαθητές κατά το τρίτο διδακτικό δίωρο.